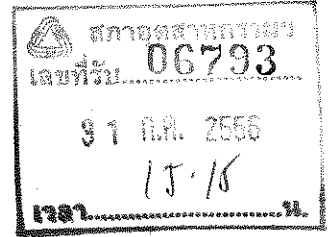

ที่ พณ ๐๓๐๙.๐๙/๑ ๙๑๓

ถึง กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กรมการค้าต่างประเทศได้รับแจ้งจากสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงโตเกียวว่า เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการของญี่ปุ่นได้สั่งให้ตรวจเข้มผลิตภัณฑ์มะละกอจากไทยมากขึ้น โดยสุ่มตรวจเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๐ ของการนำเข้าทั้งหมด พร้อมทั้งขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยตรวจหาสาเหตุการปนเปื้อนจีเอ็มโอในผลิตภัณฑ์มะละกอของไทย หลังจากตรวจพบว่า ผลิตภัณฑ์มะละกออบแห้งมีการเคลื่อนย้ายยีนส์ (Genetically Modified Organisms: GMO) เพื่อป้องกันไวรัสจุดวงแหวน (Papaya Ring Spot Virus) โดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยซึ่งขัดต่อพระราชบัญญัติสุขอนามัยอาหาร (Food Sanitation Act) ของญี่ปุ่น รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

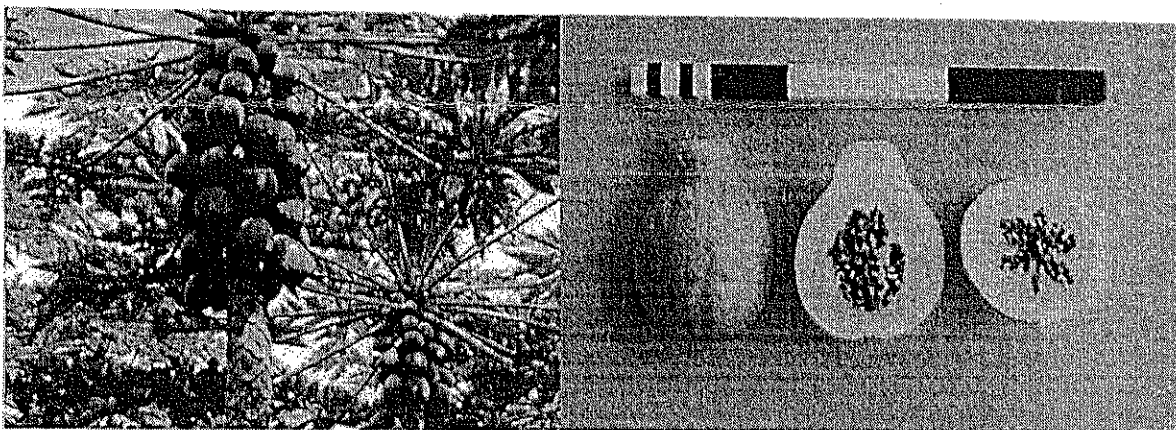
สำนักบริหารการค้าสินค้าทั่วไป
กลุ่มสินค้าเกษตร
โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๕๑๒๐
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๘๐๒

ญี่ปุ่นสั่งตรวจเข้มผลิตภัณฑ์มะละกอจากไทยหลังพบมีการปนเปื้อนจีเอ็มโอ

กระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการของญี่ปุ่นประกาศเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2556 สั่งตรวจเข้มผลิตภัณฑ์มะละกอนำเข้าจากไทยหลังจากพบว่าเป็นมะละกอมีการเคลื่อนย้ายยีนส์ (Transgenic plants หรือที่เรียกกันว่ามะละกอจีเอ็มโอ) เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นหลังจากที่มีรายงานการพบมะละกอจีเอ็มโอจากไทยส่งออกไปยังประเทศในแถบยุโรปทำให้ญี่ปุ่นหันมาจับตาดูการนำเข้ามะละกอจากไทย แต่เนื่องจากมะละกอผลสดจากไทยยังมิได้รับการอนุญาตให้นำเข้าในญี่ปุ่นภายใต้กฎหมายป้องกันโรคพืช (Plant Protection Law) จึงได้ตรวจสอบผลิตภัณฑ์จากมะละกอแทนและพบว่าผลิตภัณฑ์มะละกอบ้างนำเข้าจากไทยมีการเคลื่อนย้ายยีนส์เพื่อป้องกัน Papaya Ring Spot Virus (PRSV) หรือไวรัสจุดวงแหวนในมะละกอ โดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยต่อพระราชบัญญัติสุขอนามัยอาหาร (Food Sanitation Act) ของญี่ปุ่น

ผลิตภัณฑ์มะละกอบ้างดังกล่าวถูกนำเข้ามาโดยบริษัทผู้นำเข้าญี่ปุ่นในจังหวัดโอกินาวาโดยอ้างว่าเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์เลี้ยงประเภทกระต่ายและแฮมสเตอร์ (อาหารสัตว์ประเภทดังกล่าวไม่ถูกควบคุมตามกฎหมายญี่ปุ่นให้ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายยีนส์) ต่อมาบริษัทฟู้ดเน็ตในเมืองฟูกูยามา จังหวัดฮิโรชิม่าได้นำสินค้าดังกล่าวมาขายต่อผ่านทางอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้บริโภคจนถูกสั่งให้เรียกคืนสินค้าโดยเทศบาลเมืองฟูกูยามาเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคมที่ผ่านมา และเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคมกระทรวงสาธารณสุขฯ ญี่ปุ่นออกคำสั่งให้ตรวจผลิตภัณฑ์มะละกอบ้างจากไทยเข้มงวดมากขึ้น โดยเพิ่มขึ้นเป็นตรวจร้อยละ 30 ของการนำเข้าทั้งหมด พร้อมทั้งขอให้หน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยค้นหาสาเหตุของการปนเปื้อนจีเอ็มโอของผลิตภัณฑ์มะละกอไทย ทั้งนี้ หากพบการปนเปื้อนจีเอ็มโอของผลิตภัณฑ์นำเข้าอีกครั้งจะออกคำสั่งให้ตรวจผลิตภัณฑ์ตามปริมาณการนำเข้าทั้งหมด (ร้อยละ 100)

รัฐบาลญี่ปุ่นไม่ได้ปฏิเสธพืชจีเอ็มโอทั้งหมด

กระทรวงสาธารณสุขฯ ญี่ปุ่นได้ลงนามยอมรับการนำเข้ามะละกอจีเอ็มโอจากฮาวายเมื่อปี พ.ศ. 2554 หลังจากที่สหรัฐฯ ได้ยื่นเสนอเรื่องดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โดยใช้เวลาในการตรวจสอบและดำเนินการเรื่องกว่า 10 ปี ทั้งนี้ มะละกอจีเอ็มโอที่จะส่งออกไปยังญี่ปุ่นได้ต้องเป็นมะละกอจากฟาร์มที่ผ่านการตรวจสอบแล้วว่ามีความปลอดภัยในข้อต่างๆ เช่น มีการเติมแต่งยีนส์ที่ปลอดภัย, ไม่มีโปรตีนที่เป็นอันตรายจากการเติมแต่ง

ฮันส์, ไม่มีสารก่อภูมิแพ้, ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจนทำให้เกิดสิ่งที่เป็นอันตราย, การเติมแต่งฮันส์ดังกล่าวไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อองค์ประกอบของพืช เป็นต้น นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังยอมรับผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบจากพืชจีเอ็มโอ 8 ชนิด ได้แก่ผลิตภัณฑ์จากพืชดังนี้คือ ถั่วเหลือง (รวมถึงถั่วอกที่เกิดจากถั่วเหลือง), ข้าวโพด, มันฝรั่ง, Rapeseed (Canola), Cotton seed, Alfalfa, น้ำตาลจากหัวบีท (Sugar beet), มะละกอ โดยผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของพืชเหล่านี้จะต้องติดฉลากระบุว่ามีมาจากพืชจีเอ็มโอหรือไม่ รายละเอียดของผลิตภัณฑ์และตัวอย่างการให้ข้อมูลของผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของพืชจีเอ็มโอปรากฏตามข้างล่างนี้

Foods that must be labeled

Agricultural products (8 items)	Processed food (33 food groups)
Soybeans (including green soybeans and soybean sprouts) 	1. Tofu, fried tofu, etc. 2. Frozen tofu, tofufuse and tofufuse and tofufuse 3. Natto (fermented soybeans) 4. Soy milk 5. Miso (bean paste) 6. Cooked soybeans 7. Canned soybeans and bottled soybeans 8. Roasted soybeans flour 9. Roasted soybeans 10. Food made mainly from the above 1 to 9 11. Food made mainly from soybeans (for cooking) 12. Food made mainly from soybeans flour 13. Food made mainly from soy protein 14. Food made mainly from green soybeans 15. Food made mainly from soybean sprouts
Corn 	16. Corn snacks 17. Cornstarch 18. Popcorn 19. Frozen corn 20. Canned corn and bottled corn 21. Food made mainly from corn flour 22. Food made mainly from corn grits 23. Food made mainly from corn (for cooking) 24. Food made mainly from the above 16 to 20
Potato 	25. Frozen potatoes 26. Dried potatoes 27. Potato starch 28. Potato snacks 29. Food made mainly from the above 25 to 28 30. Food made mainly from potatoes (for cooking)
Rapeseed	-
Cotton seed	-
Alfalfa	31. Food made mainly from alfalfa
Sugar beet	32. Food made mainly from sugar beet (for cooking)
Papaya	33. Food made mainly from papaya

* As for processed foods, labeling of the main ingredients has been made obligatory. (The top-3 ingredients whose weight percentage of the whole ingredients, and whose weight percentage is more than 5% of the ingredient.)

13

ตัวอย่างการติดฉลากแสดงส่วนผสมที่มาจากพืชจีเอ็มโอ

(1) Labeling sample

Name:	Tofu
Ingredients:	Soybeans (non-genetically modified soybeans), coagulant (magnesium chloride)
Serving size:	300g
Use-by date:	○○.○○.○○
Storing:	Keep it under 10 degrees
Manufacturer:	○○ Food Company △△ Shinagawa-ku, Tokyo

(2) Labeling sample

Name:	Rice miso	Arbitrary labeling
Ingredients:	Soybeans (non-genetically modified), rice, salt, alcohol, seasonings (amino acid, etc)	
Serving size:	400g	
Best-before date:	○○.○○.○○	
Storing:	Store at room temperature, avoiding direct sunlight	
Manufacturer:	○○ Miso Company △△ Nagano Prefecture	

แหล่งข้อมูล : กระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการ

<http://www.mhlw.go.jp/english/topics/foodsafety/dna/index.html>

ข้อสังเกตและข้อคิดเห็น

ถึงแม้ปริมาณสินค้าจากมะละกอไทยที่ถูกขายผ่านอินเทอร์เน็ตมีน้ำหนักโดยรวมเพียง 4 กิโลกรัม แต่การเผยแพร่ข่าวของญี่ปุ่นก่อให้เกิดภาพลบต่อภาพลักษณ์ความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์เกษตรจากไทย ซึ่งไทยควรมีนโยบายและการควบคุมที่ชัดเจนเกี่ยวกับการผลิตพีชจีเอ็มโอหรือไม่ ปัจจุบันถึงแม้ว่าไทยจะประกาศไม่อนุญาตให้ผลิตพีชจีเอ็มโอเพื่อการค้าแต่กลับพบว่าผลิตภัณฑ์พีชจีเอ็มโอวางขายในประเทศและยังถูกส่งออกไปต่างประเทศส่งผลต่อความมั่นใจของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

แม้รัฐบาลญี่ปุ่นจะยอมรับให้มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากพีชจีเอ็มโอบางชนิดแต่ก็ยังมีมาตรการบังคับให้ระบุข้อมูลบนฉลากว่ามีส่วนผสมของพีชจีเอ็มโอ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกหรือไม่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้บริโภคญี่ปุ่นส่วนใหญ่ยังคงหวาดระแวงความปลอดภัยในระยะยาวของพีชจีเอ็มโอ สถิติการนำเข้ามะละกอสตจากฮาวายในภาพรวมที่ลดลงนับตั้งแต่มีการระบาดของไวรัสจุดวงแหวนจนกระทั่งปัจจุบันแม้ญี่ปุ่นจะมีการยอมรับมะละกอจีเอ็มโอที่ผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยเมื่อปี 2554 แล้วก็ตามแสดงให้เห็นถึงความไม่มั่นใจในพีชจีเอ็มโอของผู้บริโภคญี่ปุ่นอย่างชัดเจน โดยในปี 2547 การนำเข้ามะละกอของญี่ปุ่นเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.7) มาจากสหรัฐอเมริกา ต่อมาญี่ปุ่นหันมานำเข้ามะละกอจากฟิลิปปินส์แทนสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนฟิลิปปินส์กลายเป็นแหล่งนำเข้ามะละกอที่สำคัญของญี่ปุ่น โดยในปี 2555 ญี่ปุ่นนำเข้ามะละกอร้อยละ 83.1 จากฟิลิปปินส์ และร้อยละ 16.8 จากสหรัฐฯ ทั้งนี้ ในภาพรวมการนำเข้ามะละกอของญี่ปุ่นลดลงประมาณครึ่งหนึ่งภายในระยะเวลา 10 ปี โดยญี่ปุ่นสามารถปลูกมะละกอได้ในจังหวัดโอกินาวา คะโกชิม่า และมิยาซากิ ปริมาณการผลิตรวมทั้งสิ้นประมาณ 200 ตันต่อปี

World Trade Atlas
Japan - Imports
020710 Peppers (Fresh)
Quantity

Rank	Country	KG Jan-Dec 1994	KG Jan-Dec 1995	KG Jan-Dec 1996	KG Jan-Dec 1997	KG Jan-Dec 1998	KG Jan-Dec 1999	KG Jan-Dec 2000	KG Jan-Dec 2001	KG Jan-Dec 2002	KG Jan-Dec 2003
0	World	6,162,772	6,175,374	6,028,818	5,103,917	4,670,184	5,170,517	5,766,362	6,865,026	6,825,233	5,965,844
1	Philippines	3,100	65,851	86,491	121,206	216,761	1,112,314	2,014,435	3,123,572	3,720,902	5,187,141
2	United States	3,048,607	3,106,130	3,319,236	4,357,824	4,211,987	3,693,884	3,346,302	3,404,670	2,812,646	2,702,190
3	Japan	0	0	0	0	0	0	1,000	0	0	0
4	South Africa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Thailand	0	0	0	0	2,200	0	0	0	0	0
6	Malaysia	2,094	0	0	0	1,612	0	0	0	0	0
7	EU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	New Zealand	0	0	1,700	1,070	323,200	137,414	48,927	47,030	72,186	57,210
9	Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Mexico	6,211	843	3,685	0	6,091	6,513	0	4,314	0	0
11	Other, South	0	0	0	0	0	0	11,410	0	0	0

Rank	Country	KG Jan-Dec 2004	KG Jan-Dec 2005	KG Jan-Dec 2006	KG Jan-Dec 2007	KG Jan-Dec 2008	KG Jan-Dec 2009	KG Jan-Dec 2010	KG Jan-Dec 2011	KG Jan-Dec 2012
0	World	4,704,161	4,674,604	4,162,541	3,996,210	3,616,658	3,098,418	2,778,681	2,974,096	2,972,884
1	Philippines	2,681,430	2,323,541	2,692,161	2,740,050	2,811,067	2,626,210	2,172,158	2,236,185	2,316,491
2	United States	2,022,179	1,713,022	1,462,104	1,203,210	893,511	865,864	491,241	471,819	469,641
3	Japan	0	17,142	36,801	4,374	3,572	8,611	3,374	2,626	1,210
4	South Africa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Thailand	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Australia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	EU	11,475	16,941	1,537	2,601	0	0	0	1,120	0
8	New Zealand	0	0	0	0	0	0	0	6,980	0
9	Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Mexico	2,183	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Other, South	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Source of Data: Japan Customs

*****

แหล่งข้อมูล 1. กระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการ
2. World Trade Atlas